

Populacja lęgowa łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus* w regionie świętokrzyskim

Breeding population of Whooper Swan *Cygnus cygnus* in Świętokrzyskie Region

KRZYSZTOF DUDZIK¹, ROBERT DOBOSZ², CEZARY NOWAK³, PIOTR DĘBOWSKI⁴

¹29–100 Włoszczowa, Wola Wiśniowa 99
e-mail: kdudzik1@tlen.pl

³29–100 Włoszczowa, ul. Południowa 14
e-mail: cjn@o2.pl

²29–100 Włoszczowa, ul. Wiejska 117
e-mail: roberto0999@interia.pl

⁴26–200 Końskie, Modliszewice, ul. Piotrkowska 86
e-mail: debowski_p@yahoo.com

*Autorzy są członkami Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody.

Słowa kluczowe: łabędź krzykliwy, region świętokrzyski, stanowiska lęgowe, lęg kazirodczy.

Abstrakt: W latach 2005–2010 na obszarze województwa świętokrzyskiego wykryto trzy nowe stanowiska lęgowe łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus*. Zlokalizowano je w południowo-zachodniej części regionu: na stawach „Marianów” koło Secemina w dolinie Zwłeczy oraz na stawach Kossów-Kwilina i Chycza w zlewni Białej Nidy. Potencjalne stanowisko lęgowe wykryto również na stawach Praga blisko wsi Koliszowy w dolinie Czarnej Koneckiej. W ciągu ostatnich sześciu lat w regionie świętokrzyskim gniazdowały łącznie cztery pary łabędzi krzykliwych. Wszystkie pary zasiedlały śródlęgowe, częściowo otoczone łąkami stawy rybne o powierzchni od 40 do 100 ha. Stwierdzone miejsca rozrodu tego gatunku należą do najbardziej wysuniętych na południe w Europie. Na omawianym obszarze stwierdzono w 2010 roku pierwszy lęg kazirodczy tego gatunku w Polsce (drugi przypadek w Europie Środkowej). Obu ptakom tworzącym ten związek w latach ich urodzin i miejscu wylęgu założono żółte obroże sztywne z numeracją. Samiec i samica pochodziły z dwóch lęgów tej samej pary, lecz z różnych lat – 2005 i 2006.